

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “ВАСИЛЕНКОВ ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 19872/02)

Рішення

Страсбург

3 травня 2005

Це рішення стане остаточним за обставин, передбачених в п.2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі “Василенков проти України” Європейський суд з прав людини (Друга секція), засідаючи палатою у складі суддів:

П. А.Б. Бака (A.V. Baka), Голова,
П. І. Кабрал Барreto (I. Cabral Barreto),
П. Р. Тюрмен (R. Tьrmen),
П. Буткевич (V. Butkevych),
П. Угрехелідзе (M. Ugrekhelidze),
Пані Е. Фура-Сандстрьом (E. Fura-Sandstrьom),
Пані Д. Йочієне (D. Joiienè)
та пані С. Долле (S. Dollй), секретаря секції,

Після обговорення у нарадчій кімнаті 5 квітня 2005 року виносить таке рішення, яке було прийняте у той же день.

ПРОЦЕДУРА

1. Заяву №19872/02 проти України подано до Суду 4 травня 2002 року громадянином України Валерієм Павловичем Василенковим (далі - заявник) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав та основних свобод людини (далі - Конвенція).

2. Уряд України (далі - Уряд) був представлений його Уповноваженими пані Валерією Лутковською та згодом пані Зоряною Бортновською.

3. 5 грудня 2003 року Суд вирішив надіслати заяву заявника до Уряду. Відповідно до положень пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник, Василенков Валерій Павлович, народився в 1949 році, проживає в м. Новгородівці, Донецької області, Україна.

5. У 2001 році заявник подав заяву до Новгородівського міського суду Донецької області проти шахти “Новгородівська” (державне підприємство) щодо виплати заборгованості по заробітній платі за 1998 – 2000 роки.

6. 24 травня 2001 року рішенням Новгородівського міського суду заявнику було призначено виплату заробітної плати та компенсацію в розмірі 3 786.07 грн.¹ Рішення набуло чинності в той же день та було направлено до Новгородівської міської виконавчої служби для виконання.

7. Заявник подав скаргу до Новгородівського міського суду Донецької області проти Новгородівської міської виконавчої служби в зв'язку з невиконанням рішення, винесеного на його користь. 19 вересня 2001 року міський суд залишив скаргу без задоволення у зв'язку з тим, що виконавчою службою не було порушено законодавство при прийнятті відповідного рішення. Суд також встановив, що виконавча служба керувалася ухвалами Господарського суду від 30 серпня 2000 року та 14 травня 2001 року, які були винесені щодо зазначеної шахти. Цими

¹ Близько 540 Євро

ухвалами було заборонено продаж майна боржника на виконання рішень суду в зв'язку з процедурою банкрутства, яка мала місце відносно зазначеного боржника.

8. 1 листопада 2001 року апеляційний суд Донецької області відхилив апеляційну скаргу заявника. 18 лютого 2002 року колегія з трьох суддів цивільної палати Верховного Суду України залишила без задоволення касаційну скаргу заявника щодо скасування ухвали апеляційного суду.

9. 26 грудня 2001 року набрав чинності Закон України "Про введення мораторію на примусову реалізацію майна", який передбачав заборону на примусову реалізацію майна державних підприємств, у статутних фондах яких частка держави становить більше 25 %.

10. 23 грудня 2002 року Господарський суд Донецької області наклав заборону на виконання рішень щодо боржника в зв'язку з процедурою банкрутства. Цю заборону було відмінено в квітні 2003 року.

11. 13 січня 2004 року виконавчою службою було вжито заходів щодо заміни боржника в зв'язку з його реструктуризацією. правонаступником підприємства стало державне підприємство Селидіввугілля. 13 січня 2004 року виконання рішення було передано іншій виконавчій службі для подальших дій.

12. 12 травня 2004 року, відповідно до зауважень Уряду, суму, яку було призначено заявнику за рішенням суду від 24 травня 2001 року, було виплачено в повному обсязі.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

13. Відповідне національне законодавство зазначене в рішенні Суду "Ромашов проти України" (заява № 67534/01, пп. 16-18, рішення від 27 липня 2004 року).

ПРАВО

I. ПРИЙНЯТНІСТЬ

A. Попередні зауваження Уряду

14. Уряд стверджує, що заявник не може більше вважатися жертвою порушення, оскільки заборгованість, передбачена рішенням суду, йому була виплачена в повному обсязі. Уряд також стверджує, що заявник не вичерпав всіх національних засобів правового захисту щодо оскарження дій державного виконавця та прискорення провадження.

15. Заявник не надав жодних заперечень.

16. Суд зауважує, що подібні заперечення вже були відхилені в ряді рішень Суду (див. вищезазначене рішення "Ромашов проти України", п. 41). У таких випадках Суд зазначав, що заявники могли розглядатися як жертви заявлених порушень п.1 статті 6 щодо періоду, під час якого рішення, яких стосується скарга, залишаються невиконаними і заявники були позбавлені правових засобів захисту, на які посилається Уряд. Суд вважає нерозумним притримуватися іншого шляху вирішення подібного питання в цій справі і тому відхиляє зауваження Уряду.

B. Скарги заявника щодо порушення п. 1 статті 2 Конвенції

17. Заявник стверджує, що було порушено його право на життя, передбачене п.1 статті 2 Конвенції, яка закріплює таке:

"Право кожного на життя охороняється законом".

18. Суд нагадує, що відповідно до прецедентної практики ні стаття 2, ні будь-які інші положення Конвенції як такі не надають особі право на певний рівень життя (див. *справу Васілевській проти Польщі, заява № 32734/96, рішення від 20.04.1999*). Більше того, заявник не показав, що він перебував у таких злиднях, за яких його життя ставилось під ризик. Це значить, що ця скарга не відповідає принципу *ratione materiae* відповідно до положень Конвенції і повинна бути відхилена відповідно до пп.3 та 4 статті 35 Конвенції.

С. Скарги заявника щодо порушення п. 1 статті 4 Конвенції

19. Заявник скаржиться на те, що його тримали в рабстві всупереч п. 1 статті 4 Конвенції, яка передбачає таке:

“Ніхто не може триматися в рабстві або в підневільному стані”.

20. Суд стверджує, що скарги заявника щодо порушення п.1 ст.4 Конвенції виходять з того факту, що він не отримав винагороду за роботу, яку він виконав. Суд також зауважує, що заявник виконував свою роботу добровільно і його право на оплату ніколи не ставилося під сумнів. Таким чином, спір охоплює цивільні права та обов'язки, але не містить будь-яких ознак рабства (див. *справу Сокур проти України, заява № 29439/02, рішення від 26.11.2002*). З огляду на ці обставини, Суд вирішує, що заява в цій частині повинна бути відхилена як абсолютно необґрунтована відповідно до пп.3,4 статті 35 Конвенції.

Д. Висновок

21. Відповідно до наданих сторонами зауважень Суд приходить до висновку, що скарга заявника щодо порушення п.1 статті 6 Конвенції порушує важливі питання фактів та права відповідно до Конвенції, вирішення яких вимагає розгляду по суті. Суд не знаходить жодних підстав для визнання цієї заяви неприйнятною. З таких же причин заява заявника щодо порушення статті 13 Конвенції не може бути визнана неприйнятною.

II. ЩОДО СУТІ

А. Скарги заявника щодо порушення п.1 статті 6 Конвенції

22. Уряд стверджує, що виконавчою службою вживалися всі необхідні дії для виконання рішення суду і виконавча служба не може бути відповідальною за тривалість виконавчого провадження. Уряд також зазначає, що в цій справі немає порушень п.1 статті 6 Конвенції в зв'язку з виконанням рішення.

23. Заявник не надав жодних додаткових аргументів до своєї заяви.

24. Суд зауважив, що рішення суду від 24 травня 2001 року залишалось невиконаним з 24 травня 2001 року (дата, коли виконавчий лист було подано) до 12 травня 2004 року (дата, коли сума, призначена заявнику, була виплачена), тобто близько трьох років. Суд також зауважує, що рішення було виконано тільки після того, як справу було направлено на комунікацію з Урядом.

25. Суд вважає, що рішення суду не виконувалося протягом трьох років з вини органів влади, які порушили положення п.1 статті 6 Конвенції. Суд вказує, що Уряд не надав жодних пояснень щодо такої затримки виконання рішення (див. *справу Шмалько проти України, заява № 60750/00, рішення від 20.07.2004, п. 45*).

26. Таким чином, Суд приходить до висновку, що в цій справі було порушено п.1 статті 6 Конвенції.

В. Скарги заявника щодо порушення статті 13 Конвенції

27. Уряд стверджував, що заявник мав у своєму розпорядженні ефективні засоби національного захисту, передбачені національним законодавством, які він міг використати у зв'язку з невиконанням рішення суду, винесеного на його користь. При цьому Уряд посилався на вже заявлений аргумент про вичерпання національних засобів

28. Заявник не надав жодних додаткових зауважень з цього питання.

29. Суд нагадує положення, зазначене вище в п. 16 щодо зауважень Уряду відносно національних засобів національного захисту. З цих же причин Суд приходить до висновку, що заявник не мав ефективних засобів правового захисту, як того вимагає стаття 13 Конвенції, для відшкодування шкоди, завданої тривалістю провадження. Відповідно Суд констатує порушення в цій частині заяви.

III. ЗАЯВА ЩОДО СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

30. Стаття 41 Конвенції передбачає:

“Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову компенсацію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію”.

31. Заявник не заявив жодних вимог щодо справедливої сатисфакції у встановлений строк. Відповідно, Суд вважає, що немає жодних підстав для призначення суми справедливої сатисфакції та констатація порушення вже є достатньою сатисфакцією.

ЗА ЦИХ ОБСТАВИН СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Проголошує* скарги заявника щодо невиконання рішення суду та відсутності ефективних національних правових засобів захисту прийнятними, а всі інші вимоги, зазначені в цій заяві, - неприйнятними;

2. *Вирішує*, що було порушення п.1 статті 6 Конвенції;

3. *Вирішує*, що було порушення статті 13 Конвенції;

4. *Вирішує*, що констатація порушення в цій справі вже є справедливою сатисфакцією для заявника.

5. *Відхиляє* вимоги заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською та повідомлено в письмовій формі 3 травня 2005 року згідно пп. 2 та 3 Правила 77 Регламенту Суду.

С. Долле
Секретар

А. Б. Бака
Президент